

INTEGROVANÁ STRATEGIE ROZVOJE REGIONU KRKONOŠE

C. ANALÝZA SWOT

Zpracovatel: SPF Group, v.o.s.

Masarykova 129/106

400 01 Ústí nad Labem

Datum: září 2012

OBSAH

Obsah.....	2
1 Úvod a metodika	3
2 Dílčí SWOT podle tematických okruhů.....	4
2.1 Poloha, image a správa regionu	4
2.2 Infrastruktura a vybavenost	5
2.3 Ekonomika a lidské zdroje	7
2.4 Obyvatelstvo a sociální soudržnost	8
2.5 Životní prostředí	9
2.6 Cestovní ruch.....	10
3 Souhrnná SWOT	12
3.1 Silné stránky	12
3.2 Slabé stránky	14
3.3 Příležitosti	16
3.4 Hrozby	19

1 ÚVOD A METODIKA

Úvodním krokem tohoto výstupu byla definice tematických okruhů. Na základě informací z předchozích analytických výstupů bylo definováno 6 okruhů, které představují relativně ucelená a dostatečně nosná témata. V rámci nich byly provedeny dílčí analýzy SWOT. SWOT je klasifikační metodou tradičně používanou při strategickém plánování. Rozvojové faktory jsou metodou SWOT standardně tříděny do 4 kategorií:

- silné stránky (S = strengths),
- slabé stránky (W = weaknesses),
- příležitosti (O = opportunities),
- hrozby (T = threats).

Tyto kategorie sledují logiku uvedenou v tabulce:

	pozitiva	negativa
vnitřní faktory, přítomnost, výchozí stav	silné stránky (S)	slabé stránky (W)
vnější faktory, budoucnost, potřeba intervencí	příležitosti (O)	hrozby (T)

V první fázi SWOT analýzy byl zpracován přehled jednotlivých faktorů pro každý problémový okruh. Smyslem dílčích SWOT analýz je identifikace hlavních rozvojových faktorů působících na rozvoj regionu v každém problémovém okruhu. Jednotlivé položky byly identifikovány zpracovatelem s využitím vlastních analýz (profil kraje, analýza vnějších podmínek) i realizovaných řízených rozhovorů se zástupci vybraných aktérů na území regionu a následně byly doplněny a upraveny členy řídicí skupiny ISRR Krkonoše.

Dílčí SWOT analýzy umožňují identifikovat rozvojové faktory v jednotlivých problémových okruzích, nelze však s jejich pomocí porovnávat význam jednotlivých faktorů ani problémových okruhů (tedy např. která slabá stránka či příležitost je důležitější). Z tohoto důvodu bylo třeba provést souhrnnou SWOT analýzu, při níž byly jednotlivé všechny identifikované faktory klasifikovány podle významu (tzn. důležitosti pro rozvoj kraje). Příležitosti a hrozby, jejichž naplnění závisí na vnějším prostředí a okolnostech, byly vedle toho klasifikovány také podle pravděpodobnosti, s jakou může dojít k jejich naplnění.

Klasifikaci jednotlivých faktorů (položek) SWOT provedli zástupci zpracovatele a členové řídicí skupiny pro přípravu ISRR Krkonoše. Každá klasifikující osoba vyhodnotila všechny položky SWOT v bodové škále podle významu, který jim přisuzují, a v případě příležitostí a hrozeb i podle pravděpodobnosti, s jakou dojde k jejich naplnění. Výsledná SWOT je tedy sestavena podle průměrných hodnot hodnocení každého jednotlivého faktoru. Výsledná SWOT tak obsahuje nejen výčet rozvojových faktorů, ale i jejich klasifikaci, a je tak cenným podkladem pro rozhodování o prioritách regionu v návrhové části.

2 DÍLČÍ SWOT PODLE TEMATICKÝCH OKRUHŮ

Úvodním krokem při zpracování SWOT byla definice tematických okruhů. Na základě informací z předchozích analytických výstupů bylo definováno 6 okruhů, které představují relativně ucelená témata:¹

- poloha, image a správa regionu (zahrnující faktory vyplývající z geografické polohy a image regionu, místní a regionální správu, zapojení obyvatel do komunitního života a spolupráci mezi aktéry v regionu vč. aktérů ochrany přírody a krajiny),
- infrastruktura a občanská vybavenost (zahrnující vše, co se týká infrastruktury a vybavenosti pro dopravu, vzdělávání, sociální služby, zdravotnictví, sport, kulturu a bydlení a technické infrastruktury),
- ekonomika a lidské zdroje (zahrnující „výkonnostní“ faktory regionu, tedy předpoklady pro ekonomický rozvoj, podnikání a inovace, včetně vzdělávání a trhu práce),
- obyvatelstvo a sociální soudržnost (zahrnující „měkké“ aspekty rozvoje regionu, tedy skladbu a identitu obyvatelstva),
- životní prostředí (zahrnující jednotlivé složky životního prostředí, krajinu a přírodní potenciál, a to i v širším smyslu „kvality prostředí pro život obyvatel a návštěvníků“ a urbanistického rázu sídel),
- cestovní ruch (zahrnující průřezově rozvojové aspekty ovlivňující cestovní ruch jako jedno z významných odvětví specifických pro Krkonoše).

Rozdělení faktorů podle těchto témat samozřejmě není „ostré“, jednotlivé faktory mohou mít relevanci vůči dvěma nebo několika tematickým okruhům. Jde o orientační rozdělení, které má množství identifikovaných faktorů učinit přehlednějším.

Jednotlivé problémové okruhy byly podrobeny analýze SWOT. Byl zpracován přehled jednotlivých faktorů pro každý problémový okruh. Smyslem dílčích SWOT je identifikace hlavních rozvojových faktorů působících na rozvoj kraje v každém tematickém okruhu. Výsledky dílčích SWOT jsou uvedeny v následujících podkapitolách.

2.1 POLOHA, IMAGE A SPRÁVA REGIONU

SILNÉ STRÁNKY

- „Makropoloha“ v rámci relativně hustě zalidněného území střední Evropy s řadou center (Praha, Vratislav, Drážďany, částečně i Berlín, v Česku také Liberec, Hradec Králové)
- Kompaktnost, vnitřní homogenita a zřetelná identita regionu s existencí několika unikátních fenoménů
- Stabilní sídelní struktura s malým počtem populačně nejmenších sídel
- Výrazný a převážně pozitivní mediální obraz regionu

¹ V této části PRŮK jsou problémové okruhy definovány pouze pro účel zpracování dílčích SWOT analýz. Nejedná se tedy o problémovou analýzu ani o návrh priorit, které jsou zařazeny do návrhové části strategie.

- Relativně konstruktivní, rozumná spolupráce mezi aktéry
- Existence formálních i neformálních diskusních platforem, vystupujících navenek jednotně (např. směrem k oběma krajům)
- Existence jasných a odborně kvalitních nositelů, iniciátorů a moderátorů regionální spolupráce (Krkonoše SMO, mikroregiony Východní Krkonoše, Horní Labe, Jilemnicko, Tanvaldsko, Správa KRMAP, města Vrchlabí, Trutnov, Jilemnice, Hostinné)

SLABÉ STRÁNKY

- Periferní „mikropoloha“ na rozhraní dvou krajů a dvou států, snížený zájem krajů o problémy Krkonoš
- Velká rozloha obcí a nepřístupný terén komplikující a prodražující správu území bez adekvátní finanční kompenzace
- Relativně neprostupné hory jako bariéra ekonomické i kulturní spolupráce
- Odlišný charakter území Krkonoš a Podkrkonoší a z toho vyplývající rozdílné priority a zájmy obcí a dalších subjektů
- Roztříštěnost rozvojových aktivit a nekoncepční přístup v oblasti regionálního rozvoje v důsledku velkého množství subjektů

PŘÍLEŽITOSTI

- Dlouhodobý důraz kohezní politiky i dalších politik EU na rozvoj přeshraniční spolupráce

HROZBY

- Zhoršení image Krkonoš v důsledku přílišné preference místních a úzkých skupinových zájmů před potřebami regionu a výrazné změny urbanistického rázu některých sídel
- Slabá absorpční kapacita regionu v příštím programovacím období, zejména v oblasti „měkkých“ aktivit financovaných z ESF

2.2 INFRASTRUKTURA A VYBAVENOST

SILNÉ STRÁNKY

- Obecně dobrá občanská vybavenost sídel (mateřské a základní školy, zdravotnická zařízení, zařízení pro kulturu a sport místních obyvatel)
- Hustota a kapacita silniční a železniční sítě odpovídající průměrným dopravním intenzitám, hustotě zalidnění a turistické návštěvnosti
- Vysoká vybavenost sídel technickou infrastrukturou
- Dobrá dopravní obslužnost veřejnou dopravou na hlavních trasách v rámci regionu (zejména v Podkrkonoší) do jeho center
- Nadstandardní vybavenost Trutnova, Vrchlabí, Jilemnice (i díky zřízení částečně duplicitní občanské vybavenosti ze strany obou krajů)
- Hustá síť cyklistických a pěších tras a lyžařských běžeckých tratí

SLABÉ STRÁNKY

- Dopravní odlehlost regionu (stranou od páteřních národních a mezinárodních dopravních tahů) pro vyjížďku obyvatel za službami a zaměstnáním mimo region i pro příjezd návštěvníků
- Odlehlost a špatná (dlouhá) dopravní dostupnost velké části obcí vůči regionálním centrům a jejich službám (i v důsledku členitého reliéfu)
- Chybějící obchvaty sídel a řada závad v silniční síti zejména na silnicích 1. třídy a zejména pro nákladní dopravu (dáno také členitým reliéfem)
- Špatný technický stav velké části silnic II. a III. třídy a místních komunikací
- Dlouhá zima prodražující správu a údržbu silnic a další infrastruktury a komplikující dopravu (kalamitní situace)
- Velká, nárazová zátěž infrastruktury návštěvníky (parkovací kapacity, silniční síť, technická infrastruktura)
- Slabý význam železnic v dopravní obslužnosti i turistické dopravě, reálné vyřazení železnic ze systému regionální dopravy
- Existence konfliktních míst cyklistické a silniční dopravy
- Nedobudované úseky cyklistických stezek, chybějící úseky cyklistických tras a deficity v jejich doprovodné infrastruktuře (značení, mobiliář) v exponovaných místech, zejména v podhorských oblastech
- Nižší úroveň základních a středních škol, učilišť

PŘÍLEŽITOSTI

- Výstavba komunikace D11/R11/S3 zlepšující dostupnost regionu
- Výstavba komunikace R35 částečně zlepšující dostupnost regionu
- Rekonstrukce silnic I/14 a I/16 zlepšující jejich stav, parametry a tím i dostupnost regionu
- Realizace některého z velkých projektů rozvoje železniční sítě
- Obecný nárůst obliby cyklistické dopravy a elektromobility jako alternativy vůči „tradičním“ druhům dopravy
- Koncentrace finančních zdrojů ze SF EU a z národních zdrojů mj. na oblast dopravní, technické a turistické infrastruktury

HROZBY

- Zánik služeb v malých obcích jako důsledek jejich vylidňování a stárnutí
- Zhoršení dostupnosti zdravotnických zařízení vlivem optimalizace a úspor ve zdravotnictví
- Postavení velkých infrastrukturních (zejména silničních) záměrů v regionu mimo priority státu, příp. krajů
- Útlum železniční dopravy, který zasáhl či může zasáhnout místní dráhy (např. rokytnickou, žacléřskou)
- Stárnutí obyvatel a s ním související růst nároků na vybavenost infrastrukturou pro sociální služby
- Dlouhodobě nejasný a nepředvídatelný systém financování sociálních služeb, převaha projektového financování řady služeb

2.3 EKONOMIKA A LIDSKÉ ZDROJE

SILNÉ STRÁNKY

- Existence několika regionálních odvětví významných v celostátním měřítku (elektrotechnický, strojírenský a automobilový průmysl, cestovní ruch) majících na poměry příhraničního regionu vysoký inovační potenciál a přidanou hodnotu
- Relativně rozvinuté drobné podnikání
- Jedna z nejlépejších příhraničních oblastí, přes periferní polohu region vykazuje jen malou část znaků periferie
- Dostatek průmyslových zón současných i potenciálních (tj. nevyužitých pozemků a areálů v intravilánu obcí)
- Stále ještě dobrá řemeslná dovednost a kreativita lidí
- Existence pracovišť vysokých škol v Trutnově (Slezská univerzita, Česká lesnická akademie)

SLABÉ STRÁNKY

- Relativně malá odvětvová diferenciaci regionální ekonomiky
- Úpadek části tradičních průmyslových odvětví
- Relativně nižší příjmy obcí v důsledku častého sídla podnikatelů / trvalého bydliště obyvatel jinde než v místě provozovny / skutečného bydliště
- Zvýšené nároky (náklady) na ochranu životního prostředí obcí v NP a jeho blízkosti, které nejsou kompenzovány státním rozpočtem ani specifickými dotačními tituly
- Slabá role výzkumu a vysokého školství a nízké předpoklady pro jejich rozvoj v regionu
- Neochota lidí kupovat místní výrobky a služby, nefungující regionální trh
- Vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí zejména v okrajových částech Krkonoš, v horských a příhraničních obcích
- Slabá spolupráce středních škol a učilišť s podniky
- Nedostatek špičkových technicky kvalifikovaných středo- a vysokoškoláků, jejich odchod z regionu
- Nepružný pracovní trh (hodně nezaměstnaných, ale i hodně volných pracovních míst)

PŘÍLEŽITOSTI

- Legislativní změny zvýhodňující místní dodavatele a aktivizující místní trh (vč. změn zákona o veřejných zakázkách a rozpočtového určení daní)
- Změna rozpočtového určení daní zvýhodňující obce s velkou rozlohou a vysokým podílem přechodně žijících obyvatel, respektující místo provozovny podnikatelů při odvádění daní, příp. jiné obdobné opatření
- Změna legislativy a další nástroje motivující malé obce ke spolupráci, případně ke slučování
- Postupný nárůst prestiže technických oborů
- Zkvalitnění podnikatelské samosprávy mj. v rámci hospodářských komor
- Lokalizace technické vysoké školy nebo jejího detašovaného pracoviště
- Spolupráce s Polskem, propojení místních trhů

HROZBY

- Odchod velkých firem a investorů za lepšími podmínkami (tj. hlavně levnější pracovní silou) a v důsledku toho nárůst nezaměstnanosti
- Další recese v EU či eurozóně, příp. rozpad eurozóny či současné podoby EU, vedoucí k poklesu životní úrovně a kupní síly obyvatel i návštěvníků
- Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce v jednotlivých obcích oslabení aktivní politiky zaměstnanosti
- Úpadek nebo snížení konkurenceschopnosti některého z důležitých nebo tradičních odvětví regionální ekonomiky vlivem vnější situace na trhu (automobilový, dřevozpracující, sklářský, textilní průmysl)
- Přehnaně ochrannářský přístup krajských úřadů i Správy KRNAP při ochraně zemědělského půdního fondu a při rozvoji podnikání
- Parciální, krátkodobé zájmy a záměry části podnikatelů

2.4 OBYVATELSTVO A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOST**SILNÉ STRÁNKY**

- Relativně silná pospolitost a místní identita obyvatel (hlavně těch starších), možnost identifikace s regionální symbolikou a institucemi, identifikace s obcí i Krkonošemi jako celkem
- Stabilizující se struktura obyvatel (sociální, národnostní) v posledních desítkách let
- Kladný přirozený přírůstek v regionu v posledních letech (zejména v podhůří a v hlavních centrech Krkonoš)

SLABÉ STRÁNKY

- Vylidňování menších obcí, zejména v jádrových částech Krkonoš a zejména v důsledku úbytku obyvatel stěhováním
- Stárnutí populace (zejména v menších obcích a zejména na západě Krkonoš)
- Nedostatečná soustavná, věcná občanská přeshraniční spolupráce s Polskem
- Poválečná fluktuace obyvatel v obcích s někdejší německým osídlením, přerušená tradice osídlení
- Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích snižující jejich atraktivitu pro bydlení zejména „starousedlíků“

PŘÍLEŽITOSTI

- Spolupráce s Polskem, oboustranná hospodářská, společenská a kulturní inspirace
- Růst atraktivity venkova (vč. velké části Krkonoš) pro bydlení a práci z domova

HROZBY

- Sociální napětí mezi „starousedlíky“ a majiteli apartmánových bytů a podnikateli v turisticky exponovaných obcích

- Trend marginalizace či zániku nejmenších sídel v důsledku absence všech služeb a špatné dostupnosti

2.5 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

SILNÉ STRÁNKY

- Značný přírodní potenciál území (mj. vodní toky a další obnovitelné zdroje energie, rozsáhlé lesní plochy)
- Přítomnost atraktivní, na většině území zachovalé přírody, s dostatkem unikátních přírodních zajímavostí
- Relativně zachovalé životní prostředí v sídlech (mj. vysoký index ekologické stability na většině území)
- Existence národního parku, biosférické rezervace a dalších institutů ochrany přírody a krajiny zvyšujících atraktivitu území a působících jako ochrana proti necitlivým zásahům do krajiny

SLABÉ STRÁNKY

- Existence některých environmentálních rizik ovlivňující jak život v obcích, tak kvalitu přírodního prostředí (mj. doprava)
- Velký počet a rozloha brownfieldů a dalších ploch a objektů s nejasným využitím a ekologickými zátěžemi
- Proměna prostředí a rázu některých obcí (platí zvláště pro střediska cestovního ruchu) v posledních 15 letech
- Silné zastoupení „rizikových“ forem cestovního ruchu a zábavy z hlediska možných konfliktů s ochranou přírody a krajiny (skialpinismus, horská cyklistika, jízda na čtyřkolkách, sněžných skútrech apod.)
- Rozpočtové určení daní, neodpovídající požadavkům/nákladům obcí na zajištění kvality ŽP (odpady, odpadní vody) v oblasti s vyššími nároky na ochranu ŽP a skutečným výnosům v území mj. z cestovního ruchu

PŘÍLEŽITOSTI

- Trend usměrňování návštěvnosti diferencovanými nástroji (regulace, zpoplatnění vstupu do vybraných částí národního parku apod.) s dalšími vedlejšími efekty (zvýšení příjmů pro ochranu přírody)
- Úprava rozpočtového určení daní s přihlédnutím k vyšší požadavkům/nákladům obcí v blízkosti a/nebo v národním parku a k daňovým výnosům na území regionu

HROZBY

- (Další) narušení rázu středisek a necitlivé zásahy do přírody a krajiny v důsledku rozsáhlé výstavby a velkých infrastrukturních projektů (také v cestovním ruchu) vedoucí ke snížení kvality života a atraktivity území
- Tlak na těžbu břidlicového plynu
- Snižování části rozpočtu KRNAP (rozpočet MŽP) s dopady na zaměstnanost, doplňkové činnosti a možnosti ochrany přírody (údržba stezek, programy, apod.)

- Vliv klimatických změn na vývoj unikátní krkonošské přírody
- Vnímání ochrany přírody (zejména soustavy Natura 2000) jako prvku omezujícího rozvoj oblasti

2.6 CESTOVNÍ RUCH

SILNÉ STRÁNKY

- Vysoké lokalizační předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu (přítomnost přírodních i kulturních atraktivit, nejlepší předpoklady pro lyžování v Česku)
- Dlouhodobá tradice turistiky (více než 150 let) vč. formování podmínek pro toto odvětví
- Územní dekoncentrovanost středisek cestovního ruchu s alespoň nějakým doprovodným zázemím (v rámci Krkonoš, nikoli Podkrkonoší)
- Časová dekoncentrovanost cestovního ruchu, existence dvou relativně rovnocenných sezón v roce
- Doplnkovost turistické nabídky s Polskem
- Blízkost velkého německého a polského trhu (v případě německého i značná kupní síla)
- Rozsáhlá síť informačních center
- Rozvinutý systém cyklobusů a skibusů
- Rozšiřující se nabídka aktivit cestovního ruchu šetrných k přírodě
- Nastartovaná spolupráce veřejného sektoru s podnikateli

SLABÉ STRÁNKY

- Pokles návštěvnosti regionu (zvláště v podhůří) v posledních letech
- Zkracování délky pobytu domácích i zahraničních návštěvníků v posledních letech
- Ztráta atraktivity regionu pro velkou část někdejších pravidelných domácích návštěvníků (vlivem nárůstu domácí i zahraniční konkurence)
- Pomalý růst kvality služeb v cestovním ruchu (i ve vztahu k cenové hladině), chybějící certifikace služeb
- Vysoká cenová hladina, nedostatek služeb střední kategorie zejména v největších střediscích
- Image drahé, přeplněné turistické destinace u řady zejména domácích návštěvníků
- Nedostatečná doprovodná infrastruktura a služby cestovního ruchu jako alternativa k dominantním formám cestovního ruchu
- Nízká kapacita a přeplněnost sjezdovek snižující atraktivitu regionu pro zimní návštěvníky a představující limit rozvoje cestovního ruchu
- Velký počet provozovatelů turistických služeb, kteří sídlí mimo region (např. v Praze) a nemají zájem o dlouhodobou prosperitu regionu
- Roztříštěnost a nekonceptnost informačních služeb a marketingových aktivit (nejen) v oblasti cestovního ruchu na úrovni státní, krajské a místní, slabá koordinace mez podnikateli a samosprávou
- Nekvalitní, neodůvodněný, málo cílený a stereotypní marketing hlavně směrem k domácím návštěvníkům, slabý marketingový důraz na nové trendy a formy cestovního ruchu
- Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích (komercializace, ztráta původní atraktivity, sezónní přelidněnost středisek, zahlcení auty) snižující jejich původní atraktivitu pro část návštěvníků
- Absence analytických informací o návštěvnosti (struktura návštěvníků, jejich rozhodování o volbě destinace a požadavcích na strukturu a kvalitu služeb apod.)

PŘÍLEŽITOSTI

- Iniciativy podnikatelů směrem ke sjednocení turistické nabídky (regionální webové portály, společné celokrkonoské projekty, turistické karty apod.) vč. zapojení polské strany
- Zájem investorů rozvíjet infrastrukturu pro cestovní ruch (i přes hospodářskou recesi)
- Příliv polských návštěvníků na základě dobré image českých hor v Polsku
- Návrat německých turistů (nejen lyžařů, ale těch, kteří se vrací na místa svých předků, hledají místní tradice a produkty apod.)
- Růst oblíbenosti kratších i delších turistických cest v rámci Česka, částečný návrat domácích návštěvníků (i jako důsledek hospodářské recese)
- Příliv turistů ze vzdálenějších zdrojových trhů (např. Ukrajina, Rusko)
- Příliv finančních prostředků ze SF EU na rozvoj cestovního ruchu v rámci přeshraniční spolupráce
- Zvýšení kvality a odborné kvalifikace ve službách prostřednictvím nárůstu podpory z ESF
- Využití trendu rozvoje lokálních železnic jako formy turistické dopravy a atrakce
- Nárůst počtu potenciálních návštěvníků hledající menší, klidná střediska, vedoucí k dekoncentraci návštěvnosti
- Nové marketingové kampaně CzechTourismu zaměřené na zážitkovou turistiku, příběhy, místní tradice a produkty, které konvenují s turistickým potenciálem Krkonoš

HROZBY

- Další úbytek zahraničních návštěvníků, zejména z Německa a Nizozemska
- Pokles návštěvnosti v důsledku poklesu kupní síly obyvatel v případě dalších hospodářských výkyvů
- Nárůst kvality, dostupnosti a kapacity konkurenčních turistických center (Slovensko, Bulharsko apod.)
- Zhoršení image Krkonoš málo účinnou spoluprací jednotlivých subjektů cestovního ruchu a zhoršující se kvalitou a neodpovídajícími cenami poskytovaných služeb (zejména ubytovacích a stravovacích) ve vztahu ke konkurenčním destinacím
- Klimatické změny způsobující zkrácení zimní sezóny a nutnost dalších investic do technického vybavení středisek
- Obecné snižování fyzické zdatnosti obyvatelstva a v důsledku toho zúžení okruhu potenciálních letních návštěvníků a vysokohorských turistů
- Pokračující dotační politika v oblasti podnikání v cestovním ruchu, která deformuje tržní prostředí a vytváří prostředí pro nižší transparentnost
- Realizace velkých infrastrukturních projektů koncentrujících návštěvnost a majících relativně malé dopady a dlouhou ekonomickou návratnost
- Další rozmach apartmánového bydlení transformující cestovní ruch do chalupaření a snižující příjmy podnikatelů z cestovního ruchu
- Neschválení / dlouhodobá absence specializovaného zákona o cestovním ruchu

3 SOUHRNNÁ SWOT

Dílčí SWOT umožňují identifikovat rozvojové faktory v jednotlivých tematických okruzích, nelze však s jejich pomocí porovnávat význam jednotlivých faktorů ani problémových okruhů (tedy např. která slabá stránka či příležitost je důležitější). Z tohoto důvodu bylo třeba provést také souhrnnou analýzu SWOT, v rámci níž byly všechny identifikované faktory dále klasifikovány.

Souhrnná analýza SWOT je zpracována jako analýza napříč jednotlivými tématy. Vychází z hodnocení všech faktorů dílčích SWOT, a to podle významu (silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby) a podle pravděpodobnosti (pouze příležitosti a hrozby). Význam vyjadřuje důležitost daného faktoru pro rozvoj regionu, pravděpodobnost pak hodnotí míru pravděpodobnosti, s jakou dojde k naplnění daného faktoru. Při vyhodnocení byla použita klasifikace všech faktorů ve stupnici od 5 (nejvyšší význam či pravděpodobnost) do 1 (nejnižší význam či pravděpodobnost). Hodnocení provedlo 13 osob, členů řídicí skupiny pro přípravu ISRR Krkonoše a zpracovatelského týmu SPF Group. Jednotlivým položkám bylo přiřazeno hodnocení, které je aritmetickým průměrem hodnocení dílčích.

V případě silných stránek a slabých stránek byly položky roztříděny do 3 kategorií (velký, střední, menší význam). V případě příležitostí a hrozeb, kde byly hodnoceny 2 kategorie (význam a pravděpodobnost), byly položky roztříděny do 9 skupin, čemuž graficky odpovídá matice se 3 řádky (velký, střední, menší význam) a 3 sloupci (velká, střední a menší pravděpodobnost). Dále byl hodnocen součin významu a pravděpodobnosti naznačující míru, s jakou je daný rozvojový faktor (příležitost nebo hrozbu) třeba brát v potaz při řízení rozvoje regionu, a byl rozdělen do 4 kategorií (zásadní, velká, střední a menší důležitost pro řízení rozvoje regionu). Ve všech případech byly jednotlivé položky do tří kategorií rozděleny přibližně po třetinách/čtvrtinách v pořadí dle průměrné bodové hodnoty, v některých případech však byla respektována „lokální minima“ dělící pořadí položek přirozeně do shluků s podobnými průměrnými hodnotami. V následujících tabulkách jsou vedle tohoto rozdělení uvedeny také průměrné dosažené bodové hodnoty jednotlivých faktorů.

3.1 SILNÉ STRÁNKY

Počet identifikovaných silných stránek v Krkonoších je nižší než počet stránek slabých, na druhou stranu je jim připisován podobný význam jako stránkám slabým. Mezi silnými stránkami s velkým významem se nejčastěji objevují faktory týkající se fyzického potenciálu území pro sociálně-ekonomický rozvoj ve smyslu přírodních hodnot a atraktivity či ve smyslu infrastruktury a vybavenosti. Jako významné jsou často hodnocené také faktory týkající se struktury a výkonnosti regionální ekonomiky a také spjatost obyvatel s regionem a nastavená úroveň regionální spolupráce.

Tabulka 1: Hodnocení silných stránek podle významu

Faktor	Význam
Velký význam	
Přítomnost atraktivní, na většině území zachovalé přírody, s dostatkem unikátních přírodních zajímavostí	4,3
Značný přírodní potenciál území (mj. vodní toky a další obnovitelné zdroje energie, rozsáhlé lesní plochy)	4,3
Hustá síť cyklistických a pěších tras a lyžařských běžeckých tratí	4,2

Faktor	Význam
Exist. národního parku, biosférické rezervace a dalších institutů ochrany přírody a krajiny zvyšujících atraktivitu území a působících jako ochrana proti necitlivým zásahům do krajiny	4,2
Exist. jasných, odborně kvalitních nositelů, iniciátorů a moderátorů reg. spolupráce (Krkonoše SMO, mikroregiony Vých. Krkonoše, Horní Labe, Jilemnicko, Tanvaldsko, Správa KRNAP, Města Vrchlabí, Jilemnice, Trutnov, Hostinné)	4,1
Obecně dobrá občanská vybavenost sídel (mateřské a základní školy, zdravotnická zařízení, zařízení pro kulturu a sport místních obyvatel)	4,0
Existence několika reg. odvětví významných v celostátním měřítku (elektrotechnický, strojírenský a automobilový průmysl, cestovní ruch) majících na poměry příhraničního regionu vysoký inovační potenciál a přidanou hodnotu	4,0
Vysoké lokalizační předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu (přítomnost přírodních i kulturních atraktivit, nejlepší předpoklady pro lyžování v Česku)	4,0
Kompaktnost, vnitřní homogenita a zřetelná identita regionu s existencí několika unikátních fenoménů	3,8
Střední význam	
Relativně silná pospolitost a místní identita obyvatel (hlavně těch starších), možnost identifikace s regionální symbolikou a institucemi, identifikace s obcí i Krkonošemi jako celkem	3,5
Relativně zachovalé životní prostředí v sídlech (mj. vysoký index ekologické stability na většině území)	3,5
Relativně konstruktivní, rozumná spolupráce mezi aktéry	3,5
Dobrá dopravní obslužnost veř. dopravou na hlavních trasách v rámci regionu (zejm. v Podkrkonoší) do jeho center	3,5
Stále ještě dobrá řemeslná dovednost a kreativita lidí	3,5
Výrazný a převážně pozitivní mediální obraz regionu	3,4
Relativně rozvinuté drobné podnikání	3,4
Rozvinutý systém cyklobusů a skibusů	3,3
Rozšiřující se nabídka aktivit cestovního ruchu šetrných k přírodě	3,3
Existence form. i neform. diskusních platforem, vystupujících navenek jednotně (např. směrem k oběma krajům)	3,2
Dlouhodobá tradice turistiky (více než 150 let) vč. formování podmínek pro toto odvětví	3,2
Časová dekoncentrovanost cestovního ruchu, existence dvou relativně rovnocenných sezón v roce	3,2
„Makropoloha“ v rámci relativně hustě zalidněného území střední Evropy s řadou center (Praha, Vratislav, Drážďany, částečně i Berlín, v Česku také Liberec, Hradec Králové)	3,1
Hustota a kapacita siln. a žel. sítě odpovídající průměrným dopr. intenzitám, hustotě zalidnění a tur. návštěvnosti	3,1
Blízkost velkého německého a polského trhu (v případě německého i značná kupní síla)	3,1
Menší význam	
Nastartovaná spolupráce veřejného sektoru s podnikateli	2,9
Existence pracovišť vysokých škol v Trutnově (Slezská univerzita, Česká lesnická akademie)	2,8
Vysoká vybavenost sídel technickou infrastrukturou	2,8
Jedna z nejvyspělejších příhraničních oblastí, přes periferní polohu region vykazuje jen malou část znaků periferie	2,8
Dostatek průmyslových zón současných i potenciálních (tj. nevyužitých pozemků a areálů v intravilánu obcí)	2,8
Územní dekoncentrovanost středisek CR s alespoň nějakým doprov. zázemím (v rámci Krkonoš, nikoli Podkrkonoší)	2,8
Rozsáhlá síť informačních center	2,8
Nadstandardní vybavenost Trutnova, Vrchlabí a Jilemnice (i díky zřízení částečně duplicitní občanské vybavenosti ze strany obou krajů)	2,7
Stabilizující se struktura obyvatel (sociální, národnostní) v posledních desítkách let	2,7
Kladný přirozený přírůstek v regionu v posledních letech (zejména v podhůří a v hlavních centrech Krkonoš)	2,3
Doplňkovost turistické nabídky s Polskem	2,3
Stabilní sídelní struktura s malým počtem populačně nejmenších sídel	2,3

Pozn.: Význam je aritmetickým průměrem hodnocení významu jednotlivými členy řídicí skupiny a zpracovatelského týmu.

3.2 SLABÉ STRÁNKY

V Krkonoších bylo identifikováno mnohem více slabých než silných stránek. Při hodnocení jejich významu však dosahovaly slabé stránky podobných průměrných hodnot jako stránky silné. Mezi slabými stránkami s nejvyšším významem se nejčastěji objevují faktory týkající se kvalitativních složek regionální ekonomiky, ať již ve smyslu kvality služeb z pohledu zákazníků (zvláště pak v oblasti cestovního ruchu, kde je silně pociťován také pokles návštěvnosti), nebo „kvality“ výrobních odvětví (tj. konkurenceschopnosti a inovativnosti), dále pak faktory dopravní odlehlosti a stavu silniční sítě. Dále se mezi slabými stránkami objevily faktory spjaté s periferností regionu (např. stárnutí obyvatelstva nebo vyliďňování malých sídel).

Tabulka 2: Hodnocení slabých stránek podle významu

Faktor	Význam
Velký význam	
Pomalý růst kvality služeb v cestovním ruchu (i ve vztahu k cenové hladině), chybějící certifikace služeb	4,5
Špatný technický stav velké části silnic II. a III. třídy a místních komunikací	4,1
Periferní „mikropoloža“ na rozhraní dvou krajů a dvou států, snížený zájem krajů o problémy Krkonoš	4,0
Vylidňování menších obcí, zejména v jádrových částech Krkonoš a zejména v důsledku úbytku obyvatel stěhováním	3,9
Dopravní odlehlost regionu (stranou od páteřních národních a mezinárodních dopravních tahů) pro vyjíždku obyvatel za službami a zaměstnáním mimo region i pro příjezd návštěvníků	3,9
Pokles návštěvnosti regionu (zvláště v podhůří) v posledních letech	3,8
Úpadek části tradičních průmyslových odvětví	3,8
Relativně nižší příjmy obcí v důsledku častého sídla podnikatelů / trvalého bydliště obyvatel jinde než v místě provozovny / skutečného bydliště	3,7
Vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí zejména v okrajových částech Krkonoš, v horských a příhraničních obcích	3,7
Velký počet provozovatelů turistických služeb, kteří sídlí mimo region (např. v Praze) a nemají zájem o dlouhodobou prosperitu regionu	3,7
Nedostatek špičkových technicky kvalifikovaných středo- a vysokoškoláků, jejich odchod z regionu	3,6
Image drahé, přeplněné turistické destinace u řady zejména domácích návštěvníků	3,6
Střední význam	
Ztráta atraktivity regionu pro velkou část někdejších pravidelných domácích návštěvníků (vlivem nárůstu domácí i zahraniční konkurence)	3,5
Vysoká cenová hladina, nedostatek služeb střední kategorie zejména v největších střediscích	3,5
Odlehlost a špatná (dlouhá) dopravní dostupnost velké části obcí vůči regionálním centrům a jejich službám (i v důsledku členitého reliéfu)	3,5
Velká, nárazová zátěž infrastruktury návštěvníky (parkovací kapacity, silniční síť, technická infrastruktura)	3,5
Stárnutí populace (zejména v menších obcích a zejména na západě Krkonoš)	3,4
Rozpočtové určení daní, neodpovídající požadavkům/nákladům obcí na zajištění kvality ŽP (odpady, odpadní vody) v oblasti s vyššími nároky na ochranu ŽP a skutečným výnosům v území mj. z cestovního ruchu	3,4
Zkracování délky pobytu domácích i zahraničních návštěvníků v posledních letech	3,4
Chybějící obchvaty sídel a řada závad v silniční síti zejména na silnicích 1. třídy a zejména pro nákladní dopravu (dáno také členitým reliéfem)	3,4
Proměna prostředí a rázu některých obcí (platí zvláště pro střediska cestovního ruchu) v posledních 15 letech	3,3
Roztříštěnost a nekonceptnost informačních služeb a marketingových aktivit (nejen) v oblasti cestovního ruchu na úrovni státní, krajské a místní, slabá koordinace mez podnikateli a samosprávou	3,3

Faktor	Význam
Odlíšný charakter území Krkonoš a Podkrkonoší a z toho vyplývající rozdílné priority a zájmy obcí a dalších subjektů	3,3
Slabá spolupráce středních škol a učilišť s podniky	3,2
Poválečná fluktuace obyvatel v obcích s někdejší nemeckým osídlením, přerušená tradice osídlení	3,2
Velký počet a rozloha brownfieldů a dalších ploch a objektů s nejasným využitím a ekologickými zátěžemi	3,2
Nedostatečná doprovodná infrastruktura a služby cestovního ruchu jako alternativa k dominantním formám cestovního ruchu	3,2
Nekvalitní, neodůvodněný, málo cílený a stereotypní marketing hlavně směrem k domácím návštěvníkům, slabý marketingový důraz na nové trendy a formy cestovního ruchu	3,2
Zvýšené nároky (náklady) na ochranu životního prostředí obcí v NP a jeho blízkosti, které nejsou kompenzovány státním rozpočtem ani specifickými dotačními tituly	3,1
Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích snižující jejich atraktivitu pro bydlení zejména "starousedlíků"	3,0
Existence některých environmentálních rizik ovlivňující jak život v obcích, tak kvalitu přírodního prostředí (mj. doprava)	3,0
Menší význam	
Velká rozloha obcí a nepřístupný terén komplikující a prodražující správu území bez adekvátní finanční kompenzace	2,9
Relativně neprostupné hory jako bariéra ekonomické i kulturní spolupráce	2,9
Dlouhá zima prodražující správu a údržbu silnic a další infrastruktury a komplikující dopravu (kalamitní situace)	2,9
Nízká kapacita a přeplněnost sjezdovek snižující atraktivitu regionu pro zimní návštěvníky a představující limit rozvoje cestovního ruchu	2,8
Negativní důsledky cestovního ruchu v některých horských střediscích (komercializace, ztráta původní atraktivity, sezónní přelidněnost středisek, zahlcení auty) snižující jejich původní atraktivitu pro část návštěvníků	2,8
Absence analytických informací o návštěvnosti (struktura návštěvníků, jejich rozhodování o volbě destinace a požadavcích na strukturu a kvalitu služeb apod.)	2,8
Roztříštěnost rozvoj. aktivit a nekoncepční přístup v oblasti reg. rozvoje v důsledku velkého množství subjektů	2,7
Nedobudované úseky cyklistických stezek, chybějící úseky cyklistických tras a deficity v jejich doprovodné infrastruktuře (značení, mobiliář) v exponovaných místech, zejména v podhorských oblastech	2,7
Slabý význam železnic v dopravní obslužnosti i turistické dopravě, reálné vyřazení železnic ze systému reg. dopravy	2,6
Relativně malá odvětvová diferenciacie regionální ekonomiky	2,6
Nepružný pracovní trh (hodně nezaměstnaných, ale i hodně volných pracovních míst)	2,6
Neochota lidí kupovat místní výrobky a služby, nefungující regionální trh	2,5
Slabá role výzkumu a vysokého školství a nízké předpoklady pro jejich rozvoj v regionu	2,4
Nižší úroveň základních a středních škol, učilišť	2,3
Existence konfliktních míst cyklistické a silniční dopravy	2,3
Silné zastoupení „rizikových“ forem cestovního ruchu a zábavy z hlediska možných konfliktů s ochranou přírody a krajiny (skialpinismus, horská cyklistika, jízda na čtyřkolkách, sněžných skútrech apod.)	2,3
Nedostatečná soustavná, věcná občanská přeshraniční spolupráce s Polskem	2,2

Pozn.: Význam je aritmetickým průměrem hodnocení významu jednotlivými členy řídicí skupiny a zpracovatelského týmu.

3.3 PŘÍLEŽITOSTI

(Vnější) příležitostí pro rozvoj kraje je hodnotiteli převážně přisuzován menší význam a pravděpodobnost jejich naplnění než (vnější) hrozbám. Pouze jedinou příležitost – potenciální příliv polských návštěvníků – je možné na základě hodnocení vnímat jako zásadní pro budoucí rozvoj regionu. Mezi důležitými faktory budoucího rozvoje kraje se dále objevují především další příležitosti týkající se přílivu návštěvníků a zvýšení jejich útraty v regionu a dále příležitosti získání vnějších finančních prostředků na specifické aktivity a prohloubení přeshraničních vazeb v Polsku v oblasti kultury i hospodářství.

Tabulka 3: Hodnocení příležitostí podle součinu významu a pravděpodobnosti

Faktor	Součin
Zásadní důležitost	
Příliv polských návštěvníků na základě dobré image českých hor v Polsku	13,3
Velká důležitost	
Růst oblíbenosti kratších i delších turistických cest v rámci Česka, částečný návrat domácích návštěvníků (i jako důsledek hospodářské recese)	12,0
Dlouhodobý důraz kohezní politiky i dalších politik EU na rozvoj přeshraniční spolupráce	11,7
Spolupráce s Polskem, propojení místních trhů	11,5
Nové marketingové kampaně CzechTourismu zaměřené na zážitkovou turistiku, příběhy, místní tradice a produkty, které konvenují s turistickým potenciálem Krkonoš	10,7
Koncentrace finančních zdrojů ze SF EU a z národních zdrojů mj. na oblast dopravní, technické a turistické infrastruktury	10,1
Iniciativy podnikatelů směrem ke sjednocení turistické nabídky (regionální webové portály, společné celokrkonoské projekty, turistické karty apod.) vč. zapojení polské strany	10,1
Zájem investorů rozvíjet infrastrukturu pro cestovní ruch (i přes hospodářskou recesi)	10,0
Zvýšení kvality a odborné kvalifikace ve službách prostřednictvím nárůstu podpory z ESF	9,9
Výstavba komunikace D11/R11/S3 zlepšující dostupnost regionu	9,4
Příliv finančních prostředků ze SF EU na rozvoj cestovního ruchu v rámci přeshraniční spolupráce	9,3
Spolupráce s Polskem, oboustranná hospodářská, společenská a kulturní inspirace	9,2
Střední důležitost	
Rekonstrukce silnic I/14 a I/16 zlepšující jejich stav, parametry a tím i dostupnost regionu	8,8
Výstavba komunikace R35 částečně zlepšující dostupnost regionu	8,5
Nárůst počtu potenciálních návštěvníků hledající menší, klidná střediska, vedoucí k dekoncentraci návštěvnosti	8,1
Postupný nárůst prestiže technických oborů	7,7
Růst atraktivity venkova (vč. velké části Krkonoš) pro bydlení a práci z domova	7,7
Trend usměrňování návštěvnosti diferencovanými nástroji (regulace, zpoplatnění vstupu do vybraných částí národního parku apod.) s dalšími vedlejšími efekty (zvýšení příjmů pro ochranu přírody)	7,2
Zkvalitnění podnikatelské samosprávy mj. v rámci hospodářských komor	7,1
Návrat německých turistů (nejen lyžařů, ale těch, kteří se vrací na místa svých předků, hledají místní tradice a produkty apod.)	7,1

Faktor	Součin
Změna rozpočtového určení daní zvýhodňující obce s velkou rozlohou a vysokým podílem přechodně žijících obyvatel, respektující místo provozovny podnikatelů při odvádění daní, příp. jiné obdobné opatření	7,0
Menší důležitost	
Úprava rozpočtového určení daní s přihlédnutím k vyšší požadavkům/nákladům obcí v blízkosti a/nebo v národním parku a k daňovým výnosům na území regionu	6,5
Obecný nárůst oblíbenosti cyklistické dopravy a elektromobility jako alternativy vůči "tradičním" druhům dopravy	6,4
Příliv turistů ze vzdálenějších zdrojových trhů (např. Ukrajina, Rusko)	6,3
Legislativní změny zvýhodňující místní dodavatele a aktivizující místní trh (vč. změn zákona o veřejných zakázkách a rozpočtového určení daní)	5,7
Lokalizace technické vysoké školy nebo jejího detašovaného pracoviště	5,3
Využití trendu rozvoje lokálních železnic jako formy turistické dopravy a atrakce	5,3
Změna legislativy a další nástroje motivující malé obce ke spolupráci, případně ke slučování	4,7
Realizace některého z velkých projektů rozvoje železniční sítě	3,2

Pozn.: Součin je součinem aritmetických průměrů hodnocení významu a pravděpodobnosti provedení jednotlivými členy řídicí skupiny a zpracovatelského týmu.

Tabulka 4: Křížová matice hodnocení příležitostí podle významu a pravděpodobnosti

	Velký význam	Střední význam	Menší význam
Velká pravděpodobnost	<ul style="list-style-type: none"> • Příliv polských návštěvníků na základě dobré image českých hor v Polsku • Dlouhodobý důraz kohezní politiky i dalších politik EU na rozvoj přeshraniční spolupráce • Spolupráce s Polskem, propojení místních trhů • Zájem investorů rozvíjet infrastrukturu pro cestovní ruch (i přes hospodářskou recesi) • Koncentrace finančních zdrojů ze SF EU mj. na oblast dopravní a technické infrastruktury 	<ul style="list-style-type: none"> • Růst oblíbenosti kratších i delších turistických cest v rámci Česka, částečný návrat domácích návštěvníků (i jako důsledek hospodářské recese) • Nové marketingové kampaně CzechTourismu zaměřené na zážitkovou turistiku, příběhy, místní tradice a produkty, které konvenují s turistickým potenciálem Krkonoš • Spolupráce s Polskem, oboustranná kulturní inspirace • Iniciativy podnikatelů směrem ke sjednocení turistické nabídky (turist. karty apod.) vč. zapojení polské strany • Zvýšení kvality a odborné kvalifikace ve službách prostřednictvím nárůstu podpory z ESF • Příliv finančních prostředků ze SF EU na rozvoj cestovního ruchu v rámci přeshraniční spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> • Nárůst počtu potenciálních návštěvníků hledající menší, klidná střediska, vedoucí k dekoncentraci návštěvnosti • Trend usměrňování návštěvnosti diferencovanými nástroji (regulace, zpoplatnění vstupu do vybraných částí národního parku apod.) s dalšími vedlejšími efekty (zvýšení příjmů pro ochranu přírody)
Střední pravděpodobnost	<ul style="list-style-type: none"> • Úpravy silnic I/14 a I/16 zlepšující jejich parametry a tím i dostupnost regionu • Výstavba komunikace R35 částečně zlepšující dostupnost regionu • Výstavba komunikace D11/R11/S3 zlepšující dostupnost regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Postupný nárůst prestiže technických oborů • Růst atraktivity venkova (vč. velké části Krkonoš) pro bydlení a práci z domova • Zkvalitnění podnikatelské samosprávy mj. v rámci hospodářských komor • Návrat německých turistů (nejen lyžařů, ale těch, kteří se vrací na místa svých předků, hledají místní tradice a produkty apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Obecný nárůst oblíbenosti cyklistické dopravy a elektromobility jako alternativy vůči "tradičním" druhům dopravy • Příliv turistů ze vzdálenějších zdrojových trhů (např. Ukrajina, Rusko) • Využití trendu rozvoje lokálních železnic jako formy turistické dopravy a atrakce
Menší pravděpodobnost	<ul style="list-style-type: none"> • Změna rozpočtového určení daní zvýhodňující obce s velkou rozlohou a vysokým podílem přechodně žijících obyvatel, respektující místo provozovny podnikatelů při odvádění daní, příp. jiné obdobné opatření • Úprava rozpočtového určení daní s přihlédnutím k vyšší požadavkům/nákladům obcí v blízkosti a/nebo v národním parku 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislativní změny zvýhodňující místní dodavatele a aktivizující místní trh (vč. změn zákona o veřejných zakázkách a rozpočtového určení daní) • Lokalizace technické vysoké školy nebo jejího detašovaného pracoviště • Realizace některého z velkých projektů rozvoje železniční sítě 	<ul style="list-style-type: none"> • Změna legislativy a další nástroje motivující malé obce ke spolupráci, případně ke slučování

3.4 HROZBY

Zásadní (vnější) hrozby pro rozvoj Krkonoš souvisejí podle provedeného hodnocení především s možným zhoršením image Krkonoš z pohledu návštěvníků, ale i investorů či místních obyvatel, se zhoršením vybavenosti zejména nejmenších obcí a možným zánikem jejich životaschopnosti a s hospodářským poklesem v důsledku problémů hlavních odvětví, která táhnou regionální ekonomiku. Jako významné a současně pravděpodobné hrozby byly hodnoceny také úbytek návštěvníků regionu a hrozby vyplývající obecně z úspor ve veřejných rozpočtech na různých úrovních (snížení rozpočtu KRMAP, rušení lokálních železnic nebo zmíněné zhoršení vybavenosti obcí veřejnými službami a dostupnosti těchto služeb pro obyvatele).

Tabulka 5: Hodnocení hrozeb podle součinu významu a pravděpodobnosti

Faktor	Součin
Zásadní důležitost	
Zánik služeb v malých obcích jako důsledek jejich vylidňování a stárnutí	17,9
Zhoršení image Krkonoš málo účinnou spoluprací jednotlivých subjektů cestovního ruchu a zhoršující se kvalitou a neodpovídajícími cenami poskytovaných služeb (zejména ubytovacích a stravovacích) ve vztahu ke konkurenčním destinacím	16,1
Zhoršení image Krkonoš v důsledku přílišné preference místních a úzkých skupinových zájmů před potřebami regionu a výrazné změny urbanistického rázu některých sídel	15,9
Stárnutí obyvatel a s ním související růst nároků na vybavenost infrastrukturou pro sociální služby	14,8
Úpadek nebo snížení konkurenceschopnosti některého z důležitých nebo tradičních odvětví regionální ekonomiky vlivem vnější situace na trhu (automobilový, dřevozpracující, sklářský, textilní průmysl)	14,4
Odchod velkých firem a investorů za lepšími podmínkami (tj. hlavně levnější pracovní silou) a v důsledku toho nárůst nezaměstnanosti	14,2
Zhoršení dostupnosti zdravotnických zařízení vlivem optimalizace a úspor ve zdravotnictví	13,3
Velká důležitost	
Snižování části rozpočtu KRMAP (rozpočet MŽP) s dopady na zaměstnanost, doplňkové činnosti a možnosti ochrany přírody (údržba stezek, programy, apod.)	12,8
Parciální, krátkodobé zájmy a záměry části podnikatelů	12,5
Nárůst kvality, dostupnosti a kapacity konkurenčních turistických center (Slovensko, Bulharsko apod.)	12,4
Útlum železniční dopravy, který zasáhl či může zasáhnout místní dráhy (např. rokytnickou, žacléřskou)	12,3
Další úbytek zahraničních návštěvníků, zejména z Německa a Nizozemska	10,5
Další rozmach apartmánového bydlení transformující cestovní ruch do chalupaření a snižující příjmy podnikatelů z cestovního ruchu	10,0
Slabá absorpční kapacita regionu v příštím programovacím období, zejména v oblasti "měkkých" aktivit financovaných z ESF	9,9
Pokles návštěvnosti v důsledku poklesu kupní síly obyvatel v případě dalších hospodářských výkyvů	9,8
Trend marginalizace či zániku nejmenších sídel v důsledku absence všech služeb a špatné dostupnosti těchto sídel	9,4
Klimatické změny způsobující zkrácení zimní sezóny a nutnost dalších investic do technického vybavení středisek	9,3
Sociální napětí mezi "starousedlíky" a majiteli apartmánových bytů a podnikateli v turisticky	9,2

exponovaných obcích	
Střední důležitost	
Další recese v EU či eurozóně, příp. rozpad eurozóny či současné podoby EU, vedoucí k poklesu životní úrovně a kupní síly obyvatel i návštěvníků	8,9
Pokračující dotační politika v oblasti podnikání v cestovním ruchu, která deformuje tržní prostředí a vytváří prostředí pro nižší transparentnost	8,8
(Další) narušení rázu středisek a necitlivé zásahy do přírody a krajiny v důsledku rozsáhlé výstavby a velkých infrastrukturních projektů (také v cestovním ruchu) vedoucí ke snížení kvality života a atraktivity území	8,4
Dlouhodobě nejasný a nepředvídatelný systém financování sociálních služeb, převaha projektového financování řady služeb	8,3
Neschválení / dlouhodobá absence specializovaného zákona o cestovním ruchu	7,9
Obecné snižování fyzické zdatnosti obyvatelstva a v důsledku toho zúžení okruhu potenciálních letních návštěvníků a vysokohorských turistů	7,8
Tlak na těžbu břidlicového plynu	7,1
Vnímání ochrany přírody (zejména soustavy Natura 2000) jako prvku omezujícího rozvoj oblasti	7,0
Přehnaně ochrannářský přístup krajských úřadů i Správy KRNPAP při ochraně zemědělského půdního fondu a při rozvoji podnikání	7,0
Menší důležitost	
Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce v jednotlivých obcích oslabení aktivní politiky zaměstnanosti	6,8
Postavení velkých infrastrukturních (zejména silničních) záměrů v regionu mimo priority státu, příp. krajů	6,8
Vliv klimatických změn na vývoj unikátní krkonošské přírody	6,8
Realizace velkých infrastrukturních projektů koncentrujících návštěvnost a majících relativně malé dopady a dlouhou ekonomickou návratnost	5,9

Pozn.: Součin je součinem aritmetických průměrů hodnocení významu a pravděpodobnosti provedení jednotlivými členy řídicí skupiny a zpracovatelského týmu.

Tabulka 6: Křížová matice hodnocení hrozeb podle významu a pravděpodobnosti

	Velký význam	Střední význam	Menší význam
Velká pravděp.	<ul style="list-style-type: none"> Zánik služeb v malých obcích jako důsledek jejich vylidňování a stárnutí Stárnutí obyvatel a s ním související růst nároků na vybavenost infrastrukturou pro sociální služby Zhoršení image Krkonoš v důsledku přílišné preference místních a úzkých zájmů před potřebami regionu a změn urbanistického rázu některých sídel Zhoršení image Krkonoš zhoršující se kvalitou a neodpovídajícími cenami poskytovaných služeb ve vztahu ke konkurenčním destinacím Zhoršení dostupnosti zdravotnických zařízení vlivem optimalizace a úspor ve zdravotnictví 	<ul style="list-style-type: none"> Útlum železniční dopravy, který zasáhl či může zasáhnout místní dráhy (např. rokytnickou, žacléřskou) Snižování části rozpočtu KRNAP s dopady na zaměstnanost, doplňkové činnosti a možnosti ochrany přírody (údržba stezek, programy, apod.) Parciální, krátkodobé zájmy a záměry části podnikatelů 	Žádné faktory
Střední pravděp.	<ul style="list-style-type: none"> Odchod velkých firem a investorů za lepšími podmínkami (tj. hlavně levnější pracovní silou) a v důsledku toho nárůst nezaměstnanosti Úpadek nebo snížení konkurenceschopnosti některého z důležitých nebo tradičních odvětví regionální ekonomiky vlivem vnější situace na trhu (automobilový, dřevozpracující, sklářský, textilní průmysl) Nárůst kvality, dostupnosti a kapacity konkurenčních turistických center (Slovensko, Bulharsko apod.) Další úbytek zahraničních návštěvníků, zejména z Německa a Nizozemska 	<ul style="list-style-type: none"> Další rozmach apartmánového bydlení transformující cestovní ruch do chalupaření a snižující příjmy podnikatelů z cestovního ruchu Pokračující dotační politika v oblasti podnikání v cestovním ruchu, která deformuje tržní prostředí a vytváří prostředí pro nižší transparentnost Trend marginalizace či zániku nejmenších sídel v důsledku absence všech služeb a špatné dostupnosti Pokles návštěvnosti v důsledku poklesu kupní síly obyvatel v případě dalších hospodářských výkyvů Klimatické změny způsobující zkrácení zimní sezóny a nutnost dalších investic do technického vybavení středisek 	<ul style="list-style-type: none"> Soc. napětí mezi "starousedlíky" a majiteli apartmán. bytů a podnikateli v turisticky exp. obcích Dlouhodobě nejasný a nepředvídatelný systém financování soc. služeb, převaha projekt. financování Obecné snižování fyzické zdatnosti obyvatelstva a v důsledku toho zúžení okruhu potenciálních letních návštěvníků a vysokohorských turistů Centralizace úřadů práce vedoucí ke snížení jejich přehledu o dění na trhu práce v jednotlivých obcích oslabení aktivní politiky zaměstnanosti Vnímání ochrany přírody (zejména soustavy Natura 2000) jako prvku omezujícího rozvoj oblasti Neschválení / dlouhodobá absence spec. zákona o CR
Menší pravděp.	<ul style="list-style-type: none"> Další recese v EU či eurozóně, příp. rozpad eurozóny či současné podoby EU, vedoucí k poklesu životní úrovně a kupní síly obyvatel i návštěvníků 	<ul style="list-style-type: none"> (Další) narušení rázu středisek a necitlivé zásahy do přírody a krajiny v důsledku rozsáhlé výstavby a velkých infrastr. projektů (také v cestovním ruchu) vedoucí ke snížení kvality života a atraktivity území Postavení velkých infrastr. (zejména silničních) záměrů v regionu mimo priority státu, příp. krajů Tlak na těžbu břidlicového plynu 	<ul style="list-style-type: none"> Přehnaně ochranný přístup krajských úřadů i Správy KRNAP při ochraně zemědělského půdního fondu a při rozvoji podnikání Vliv klimat. změn na vývoj unikátní krkonošské přírody Realizace velkých infrastrukturních projektů koncentrujících návštěvnost a majících relativně malé dopady a dlouhou ekonomickou návratnost